

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 grudnia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił B. L. (1) wypłaty odsetek od kwoty 9 697,99 zł. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że B. L. (1) od dnia 29 listopada 2018 r. nie podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu, a nadto że w dniu 20 października 2021 r. tj. w terminie 30 dni od wpływu wniosku o zwrot, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przełał na jego konto kwotę 9 697,99 zł. W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniosek B. L. (1) o zwrot nienależnie opłaconych składek został obsłużony w terminie, a tym samym brak było podstaw do wypłaty odsetek od zwróconej kwoty. Tym samym na koncie B. L. (1) nie ma zadłużenia, czy też nadpłaty, a saldo jest zerowe.

/decyzja k.45 – 45 odwrót akt ZUS/

W dniu 24 stycznia 2022 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie B. L. (1) od ww. decyzji, w którym wniósł o przyznanie mu odsetek w wysokości 1 302,51 zł od nienależnie opłaconych składek zdrowotnych. Odwołujący podniósł, że od dnia ogłoszenia jego upadłości jako przedsiębiorcy tj. od 29 listopada 2018 r. nie prowadził działalności, a tym samym po jego stronie nie istniał obowiązek opłacania składki zdrowotnej. Co więcej, co najmniej od dnia 15 stycznia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wiedział o upadłości spółki, w której był współnikiem, a tym samym przez cały sporny okres brak było podstaw do pobierania od niego składki zdrowotnej. W ocenie skarżącego Zakład Ubezpieczeń Społecznych niezasadnie pobierał od niego składkę zdrowotną w okresie od 29 listopada 2018 r. do 12 kwietnia 2021 r., a tym samym powinien wypłacić mu odsetki w związku z obracaniem należących do niego pieniędzy.

/odwołanie k.3 – 4/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, wywodząc jak w uzasadnieniu decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k.49 – 50/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca B. L. (1) był (...) B. L., M. (...) spółka jawna. Postanowieniem z dnia 29 listopada 2018 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi ogłosił upadłość ww. spółki.

/okoliczności bezsporne/

W dniu 28 kwietnia 2021 roku wnioskodawca wystąpił do ZUS o wyjaśnienie kwestii składek na ubezpieczenie zdrowotne nienależnie opłaconych po dniu ogłoszenia upadłości spółki.

/wniosek k.2 akt ZUS/

W odpowiedzi z dnia 25 maja 2021 roku organ rentowy wskazał, iż nie stwierdził na koncie wnioskodawcy nadpłaty składek oraz, iż wszczął postępowanie z urzędu m.in. z Narodowym Funduszem Zdrowia dotyczące podlegania przez wnioskodawcę ubezpieczeniu zdrowotnemu.

/pismo k.3 akt ZUS/

Decyzją z dnia 30 września 2021 r. Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia stwierdził, że B. L. (1) od dnia 29 listopada 2018 r. nie podlega ubezpieczeniu zdrowotnemu jako współnik (...) B. L., M. (...) spółka jawna w upadłości w Ł.. Wskazaną decyzję organ rentowy otrzymał w dniu 4 października 2021 r.

/pismo k. 24 , decyzja k.25 – 28 akt ZUS/

W dniu 8 października 2021 r. B. L. (1) złożył wniosek o zwrot składek na ubezpieczenie zdrowotne, jakie zapłacił począwszy od dnia 29 listopada 2018 r.

/wniosek k.32 akt ZUS/

W dniu 20 października 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zwrócił B. L. (1) kwotę 9 697,99 zł tytułem nienależnie opłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne w okresie od 29 listopada 2018 r. do 13 kwietnia 2021 r.

/okoliczność bezsporna/

W dniu 15 listopada 2021 r. B. L. (1) złożył wniosek o wypłatę odsetek w kwocie 951,20 zł. Po rozpatrzeniu wniosku, organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

/wniosek k.34, decyzja k.45 – 45 odwrót akt ZUS/

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Sąd rozstrzygając w przedmiotowej sprawie kwestię prawa wnioskodawcy do uzyskania odsetek od zwróconej mu przez ZUS kwoty nienależnie opłaconych składek, oparł się na przepisach ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz.U. z 2022 r., poz.1009). Art. 24 tej ustawy wskazuje, że nienależnie opłacone składki podlegają zaliczeniu przez Zakład z urzędu na poczet zaległych lub bieżących składek, a w razie ich braku - na poczet przyszłych składek, chyba że płatnik składek złoży wniosek o zwrot składek (ust. 6a). Zakład zawiadamia płatnika składek o kwocie nienależnie opłaconych składek, które zgodnie z ust. 6a mogą być zwrócone, chyba że nie przekraczają wysokości kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym (ust. 6b). Po stwierdzeniu, że składki zostały nienależnie opłacone, płatnik składek może złożyć wniosek o ich zwrot (ust. 6c). Nienależnie opłacone składki podlegają zwrotowi w terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku, o którym mowa w ust. 6c (ust. 6d). Jeżeli nienależnie opłacone składki nie zostaną zwrócone w terminie określonym w ust. 6d, podlegają oprocentowaniu w wysokości równej odsetkom za zwłokę pobieranym od zaległości podatkowych, od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 6c (ust.6e).

Ww. przepis nie zawiera definicji "nienależnie opłaconej składki", należy jednakże przyjąć, że pojęcie to obejmuje zarówno przypadki, w których istniała podstawa prawna świadczenia składkowego, ale zostało ono spełnione w kwocie wyższej niż należna (nadpłata), jak też w przypadku opłacenia składki bez podstawy prawnej.

W tym miejscu wskazać również należy, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest władny do wydania decyzji określającej obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za danego ubezpieczonego, bez uprzedniego, dokonanego w formie decyzji, stosownego ustalenia okresów podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu przez Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia. Zgodnie bowiem z art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz.U. z 2021 r. , poz.1285) prezes Funduszu rozpatruje indywidualne sprawy z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego. Do indywidualnych spraw z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego zalicza się sprawy dotyczące objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym i ustalenia prawa do świadczeń. Objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym w indywidualnych sprawach z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego należy zatem do właściwości dyrektora oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że organ rentowy jakkolwiek jest uprawniony do pobierania składek na ubezpieczenie zdrowotne, to jednak nie jest władny do rozstrzygania kwestii podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu przez poszczególnych ubezpieczonych. Dopiero zatem decyzja Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 30 września 2021 r. (otrzymana przez organ rentowy w dniu 4 października 2021 r.) , a nie informacja o ogłoszeniu upadłości spółki w której współnikiem był wnioskodawca, przesądziła ostatecznie kwestię braku podlegania przez B. L. (1), od dnia 29 listopada 2018 r., ubezpieczeniu zdrowotnemu jako współnika (...) B. L., M. (...) spółki jawnej w

upadłości w Ł., a w konsekwencji była równoznaczna ze stwierdzeniem istnienia po stronie wnioskodawcy nadpłaty składek na ubezpieczenie zdrowotne z ww. tytułu. Co jednak istotne, w przewidzianym przez przepisy prawa terminie 30 dni (B. L. (1) stosowny wniosek złożył w dniu 8 października 2021 r., a zwrotu nadpłaty ZUS dokonał w dniu 20 października 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zwrócił B. L. (1) składki na ubezpieczenie zdrowotne, jakie ten nienależnie opłacał w okresie od 29 listopada 2018 r. do 13 kwietnia 2021 r. Skoro zatem organ rentowy nie mógł względem B. L. (1) podejmować żadnych działań przed otrzymaniem stosownej decyzji z NFZ, ale przede wszystkim z uwagi na dotrzymanie terminu o jakim mowa w art.24 ust.6d ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, brak jest podstaw do wypłaty odsetek od zwróconej kwoty, jakich domaga się wnioskodawca.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c., a wysokość wynagrodzenia pełnomocnika ustalił zgodnie z §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz.265 ze zm.), zasądając od B. L. (1) na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy.

12 I 2023 roku.